

Te Peretitenira'a No Porinetia farani

PIHA PUTURA'A PARAU 'API

Mahana toru 17 nō 'ēperēra 2019

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

Te faati'a faahouraa 'i te tâtêlara Notre-Dame 'i Pari : 'iritiraa 'i te hô'ê 'afata fare moni nō te mau hôro'a 'a Porinetia

Nō te neheneheraa te nuua Ma'ohi 'e toro 'i te rima tauturu nō te faati'a faahouraa 'i te Tâtêlara Notre-Dame 'i Pari, 'o tei paapaa 'i te auahi, 'i te mônire 15 'o eperera nei, 'ua hinaaro te Peretiteni Edouard Fritch 'ia 'iritihia te hô'ê 'afata 'i te fare moni 'o te fârii mai 'i te mau hôro'a tauturu 'a te nunaa 'o te fenua. Te tâato'araa 'o te moni 'e pûpûhia ia 'i roto 'i te 'afata 'e faati'ahia mai 'i Pari nō te patu faahouraa 'i te tâtêlara.

E vai matara teie 'afata nō te roaraa 'e toru 'ava'e e te fâriihia 'o te hôro'a 'afata/'afata (virement) 'e te parau mono moni (cheque). Te numera 'afata, 'i te SOCREDO Papeete, teie 'i raro nei :

Solidarité Polynésie Notre Dame

17469 00001 08573000006 49

E turu te faatereraahau 'i te mau paturaa 'e au nō te mau huma

Ia hope mai 'o 2018, 'e ia-au 'i te 'opuaraa ture a te Haufenua 'ua haamana te Apooraa a Porinetia 'i te faaueraa mana 'ia nehenehe a'e 'i te mau fatu fare 'ia fana'o 'i te haamâmâraa tute fare mai te peu ê 'e hâmani râtou 'i te mau 'ê'a tereraa pereoo tûra'i 'a te huma 'e te feiâ paruparu. Te fâ 'o teie 'opuaraa 'o te faaitoitoraa ia 'i te mau fatu fare e te mau fatu toa 'ia tâu'a rii a'e 'i te feiâ 'i roto 'i te oraraa teimaha 'e 'ia 'ohie ho'i râtou 'ia tomo haere 'i roto 'i tô ratou mau nohoraa nâ reira te mau fare toa.

Nō te turama 'i te mau fatu fare, 'ua vauvau te Mono Peretiteni 'i mua 'i tô te Apoorahau 'i te tapura 'o te huru paturaa 'e ti'a 'i te ravehia 'e fana'o ai 'i te haamâmâraa tute matahiti 'o te mau fare. Nâ te taatiraa a te mau Huma 'i 'âpiti 'i te faatereraahau nō te haamau 'i te hô'ê poritita tano nō te huma 'e te hapepa.

Moni tauturu nâ Tahiti Tourisme nō 2019

Nō 2018, 'ua ma'iri te 216 000 manihini 'i râtere mai 'i Porinetia, 'o te hô'ê nuuraa 'e 8,7% 'ia faa-au-hia 'e tô 2017, te auraa 'ua fârii mai tâtou 'e 263 556 manihini 'i 2018. I titema a'e

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf - 40 47 20 00

nei 'ua haamau Tahiti Tourisme 'i tâ na târena faatiani nô 2019 'o tâ na 'e haapuroro 'i te fenua nei 'e nâ te ara. Ua tonohia 'o ia 'ia tutava 'i ni'a 'i te mau 'avei'a mau 'o te Fenua, 'o te turu'i ra 'i ni'a 'e ôno 'auri metua.

Te haapûairaa 'i te 'ohipa 'i ni'a 'i te mau mâtete teitei, 'ia 'ite pâpûhia mai 'o Tahiti 'e te mau motu 'e 'ia tupu te faahinaaro, 'e 'ia tupu ato'a te 'opere maite 'i rotopû 'i te mau motu 'e te rauraa 'o te mau puhaparaa râtere, 'ia âveâve te mau turamaraa 'i ni'a 'i te huru 'o te fâriiraa 'e te mau faa'anaanataeraa 'e ravehia 'e te feiâ tôro'a fârii râtere 'o te fenua nei.

Nô 2019 'e tâmau noa 'o Tahiti Tourisme 'i te faa'ohipa 'i te parau papa te

« mana » ; 'e te piiraa 'âpî « Pick Your Paradise », 'e te mau hôho'a video 'ia nehenehe 'i tō te ara taata 'e mâtâ'ita'i 'i te hêuri 'o Porinetia.

Nô teie tahua 'itenati Tahiti e te mau motu hurihia nâ roto 'e 9 reo 'e 'o te haapûrorohia nâ te mau fenua ato'a, 'e 'o te mau pae fenua Atia te haapûaihia 'i teie matahiti. Te mau faa'ana'anataeraa 'âpî tei târenahia : te 250raa 'o te matahiti tō te tapena Cook 'e Tupaia fâreireira, 'e hô'ê « Tere » haati nô te faahanahana 'i te tiare. Te tâmau noa te hôho'a 'afata teata Ahitea mâ te tutonu râ 'i ni'a 'i te mau motu atea.

Nô te tâato'araa 'o teie mau târena 'ohipa nô 2019, 'ua fârii te Apoorahau 'e faataa 1 350 500 000 toata nâ Tahiti Tourisme.

Târena 'o te faanahoraa fenua 'e vai 'i Motu Ovini 'i Papeari

Nô te faananea 'i te tere maita'i 'o te fâriiraa râtere 'i ni'a 'ia Tahiti 'i te pae apato'erau ihoa râ 'ia Tahiti, mai titema 2017 ra tei te piha 'ohipa fârii râtere te tîaauraa 'i te Motu Ovini, te fâ 'ia faa-nehenehe-hia teie fenua. Ua faaoti na te Fenua, 'ia patuhia 'i reira te vâhi fâriiraa 'i te mau tâo'a 'e hâmana'o ra 'ia Pauro Gauguin, 'e 'ia târena 'i te faahoturaa 'o teie vâhi 'ei mata'ita'iraa âuhia 'e te mata taata.

Nô te fâ hinaaro hia, 'ia feruri maite 'i ni'a 'i te mau 'opuaraa 'e ô 'i roto 'i te mau peu tumu, 'ei fenua nô te ta'ere, natura 'e te âu rahi, 'ei mâtini nô teie tuhaa 'o Tahiti 'inaha tei reira te haaputuraa, te fare Pauro Gauguin te aru râau Harrison Smith 'e te mâhora faa'ana'anataeraa. Nô te 'âano 'o teie tapura 'ohipa 'ua hôro'a hia te paturaa nâ TNAD 'e arata'i.

Nâ te hô'ê taiete tuiroo, 'o tei 'ohipa mai na 'i ni'a iho i te fenua ra Vaipahi, 'e pâpa'i 'i te hôho'a 'o tâ na 'e mana'o ra, nô te tanu haere 'i te mau râau faanehenehe 'i te Motu Ovini. Ua tere mai na 'o ia 'i novema 'i ma'iri 'e 'ua haamata 'i te hôhora 'i tâ na hi'oraa nô teie Fenua. Nô te patu 'i te fare Gauguin, 'e tuuhia atu 'i roto 'i te tata'uraa 'i mê nei aore râ 'i tiunu 2019.

Tauturu moni nâ te taatiraa Manureva I Te Rai Matua Tini

Ua fârii te Apoorahau 'e hôro'a 'e 500 000 toata 'ei tauturu nâ taatiraa Manureva I Te Rai Matua Tini, nô tâ na Heiva 'i Rurutu 2019.

E tapura 'ohipa teie 'e ô 'i roto 'i te mau faaitoitoraa 'i te 'opuaraa 'e faaora 'i te ta'ere, te totiare, te 'imiraa faufaa, te tu'aro 'e te pâruru 'i te arutaimareva, teie tauturu nô te faanahoraa ia 'i te tata'uraa faa'apu, nô teie Heiva 'i Rurutu 'e piri mai nei.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

Rururaa matahiti mâtâmua roa nâ te mau hâpa'o rave 'ohipa

Nâ roto 'i te tauï-haamaita'iraa i te mau tereraa 'ohipa 'a te Hau 'i Porinetia nei, 'e putuputu mai te feiâ faataahia nô te hâpa'o 'i te oraraa roto 'a te feiâ rave 'ohipa, hâpa'ohia 'e te piha faatere a te feiâ rave 'ohipa (DGRH), 'i te mahana mâtâmua 'e te 2 'o eperera nei, 'i raro a'e 'i te peretiteniraa 'a te Faaterehau 'o te haamaita'iraa 'i te tereraa 'ohipa 'a te Hau.

Ua 'amui te tâato'araa 'o râto nâ reira te mau ti'a aupupu rave 'ohipa, 90% 'o te mau pû 'e 80% 'o te mau piha 'ohipa 'a te Hau, nâ reira tô te OPH. Te parau tutuu « world café », ua titauhia te tâato'araa 'ia 'aitauï parau 'i ni'a iho 'i te mau tumu parau nei : te mau ti'a hâpa'o rave 'ohipa RH, tâ na 'ohipa tumu 'e tô na mau mana, te tereraa 'ohipa 'a te Hau 'i Porinetia 'i rotopû (Te Fenua, te Hau nui, te mau 'oire), te mau rave'a nô te 'ohipa 'amui, te mau haamâraaraa tôro'a roto, nâ hea 'i te haapaari 'i te reira, te tuharaa mana o te tôro'a RH, te auaa hohonu 'e te faa'ohiparaa, nâ reira te rautiraa 'a te RRH tî'aau 'i te feiâ 'ohipa 'a te Hau 'i Porinetia nei.

I roto 'i te mau 'aveia haamaita'iraa, 'o te haamauraa ia 'i te mau rave'a turamaraa 'i te pae 'o te mau hâpa'o rave 'ohipa, te tamau noa te hâpiïraa nâ roto 'i te pu'etau haapaariraa 'i ni'a roa 'i te 'ohipa 'o te arata'ihia mai 'e te faatere rahi 'o te piha tiâau 'i te feiâ 'ohipa 'a te Hau DGRH 'e 'aore râ hâpa'ohia mai 'e te mau 'oire nô tâ na feiâ 'ohipa. E tupu-â teie fâreireira 'i 2020 'i reira 'e vauvauhia mai ai te tarena 'ohipa 'i haahia mai 'i 2019 tupu ato'a atu ai te tarena raa 'ohipa 'ê atu.

Faahanahanaraa 'i te 35raa 'o te Otonomi

E faahanahana 'o Porinetia 'i te 35raa 'o te matahiti 'o te 'Otonomi 'i te mahana mâa 29 nô tiunu 2019, 'oro'a 'e faaineinehia 'e te Faatereraahau 'o te Ta'ere, 'ei mahana 'oa'oa nô te huiraatira 'ia haaputu mai 'i te vâhi hô'ê 'i Papeete.

E tupu te Hiva vaevae 'i te aroa Pouvanaa a Oopa 'i te hora 3 'o te avatea. Te titauhia nei te mau tâatiraa tu'aro, ta'ere 'e te mau pûai ora 'o te fenua 'ia 'amui mai nô te faa'ite e te vai ra râto. I te hora 5 'e tae atu 'i te hora 10 'i te pô 'e rauti hia nâ te roaraa 'o te aroâ hititaia 'o te 'oire pû, mai te tahua To'atâ 'e tae atu 'i te tahua Vai'ete, 'e faati'a haerehia te mau pa'epa'e nô te mau pupu 'upa'upa. I te mâhora Pa'ofa 'i 'e faati'ahia te mau ha'uti nâ te mau tamarii, 'e haapurorohia te tahi mau hoho'a teata paruai 'âano.

Tupu atu ai te pupuhiraa ahimao'a 'i roto 'i te o'o'â 'o Papeete.

Nô te 35raa 'o te 'Otonomi tei raro a'e ia 'i te parau 'o te tahô'êraa tatou pâato'a, nô te faa'ite 'i tô tâto Ma'ohiraa. E haere rahi mai mâ te 'ahu mai 'i te 'ahu pareu, te hei tiare 'afa'i mai te pê'ue, 'e faa'ite ana'e 'i te neheneheraa tâto 'e ora 'amui mâ te varua 'ia ora na nô te fârii hanahana 'i te mau tupuna.

Nô teie 'oro'a, 'ua faaora faahou hia mai te COFA. Tei te faatereraahau 'o te Ta'ere 'o ia 'i te 'ohiparaa, mai reira mai te arata'iraa 'o teie 'oro'a. Nô te teimaha 'o teie ta'urua 'ua titauhia te tauturu a te tahi atu mau faatereraahau 'e te mau piha 'ohipa 'a te Hau.

Faa'ohieraa 'i te aniraa tauturu 'a te mau huma

A tia'i noa atu ai te tauïraa 'o te faaueraa mana nô 1982 nô te pae 'o te mau tauru a te mau huma, ua haamana te Apoorahau 'i te aniraa 'a te Faaterehau nô te autâhō'ê 'e te 'utuâfare, te mau faa'ohie 'i te pae 'o te 'aufauraa 'i te tauturu nâ te mau huma oraraa

teimaha 'e te 'ore 'e ora faahou. E haamata teie faaueraa 'i te 2 'o mê nei. E faa'ohieraa teie 'e tia'i maorohia 'e te taatiraa Te Niu O Te Huma 'e te ao 'o te huma tâato'a. e faaotiraa teie 'e âmohia 'e te Hau 'e 'o tei tapurahia 'ei 'ohipa rû, nô te haamaita'i 'i te oraraa 'o te nunaa huma 'o te fenua nei.

Te faaheporaa 'ia hôro'ahia te mau hi'opoaraa ma'i 'i te faatereraa 'o te êa

Nô te tâmau noa 'i te ara 'i ni'a 'i te mau ma'i pee 'e te ara noa ho'i 'i ni'a 'i te aupuruaea 'o te rave'a pâpû teie nô 'ite vitiviti 'i te fifi 'o te êa 'e te rave'a vitiviti ho'i 'eiaha te ma'i 'ia 'aere roa, nô te 'ite ato'a râ 'i te poritita 'e arata'i nô te pâruru 'i te huiraatira.

Nâ te ture Fenua 'o tei haamanahia 'i te mahana mâtâmua 'o eperera nei 'e faahepo ra 'i te mau taote, te mau pû hi'opo'a toto, te mau pû hi'opo'a tino taata tâ te Hau 'e tâ te tivira, 'ia horo'a ihoa 'i te mau parau hi'opo'a 'i ravehia 'e râtou, 'i roto 'i te Faatereraa 'o te êa. Nô te faa'ohipa 'i teie ture Fenua teie faaueraa mana 'i rave hia ai. Nâ roto atu 'i teie faaueraa mana 'e pâpû ai 'eaha te ma'i 'e nehenehe 'e parare, nô reira 'e faahepohia ai 'ia horo'a mai râtou 'i te huru 'o te ma'i 'o tâ râtou 'i 'ite 'e 'o tâ râtou 'i rapa'au. Tei roto ato'a te mau arata'iraa nô te faatae 'i teie mau parau, te mau rave'a tî'aaui 'e te mau hi'opo'araa nâ roto 'i te rorouira, 'e nâ hea te pârururaa 'i teie mau parau huna.

E haamauhia 'e piti arata'iraa 'e 'e piti tapura, nô te pâhono 'e piti arata'iraa taa'ê : hô'ê nô te mau ma'i 'e ti'a 'ia rave rû hia 'e hô'ê nô te tâpé'a vitiviti 'i te parare 'o te ma'i pee mai te Chikungunya, te Dengue anei, 'e te tahi nô te mau ma'i 'e nehenehe 'e tia'i 'e 'ia vai ara noa 'e te tai'oraa 'i te vairaa 'e te 'u'ana raa anei, nâ te reira rave'a 'e nehenehe ai 'e arata'i 'i te poritita hau atu 'i te maita'i nô te huiraatira (te RAA, te mâriri feefee, mâriri 'aitaata anei)

E nehenehe ho'i te tapura 'o te mau ma'i 'e tau, tei te au 'o te rapa'auraa rû 'o te huiraatira, 'e te maiha mai te hô'ê ma'i 'âpî. O teie te rave'a 'e nehenehe ai te Faatereraa 'o te êa 'e ara tâmau noa 'i ni'a 'i te huiraatira.

Faanahoraa 'i te tahora Taharuu

O Taharuu 'e vai nei 'i Papara, te toru 'o te tahora rahi roa a'e 'i Tahiti 'e 24 km² 'i muri 'ia Punaruu 45 km² 'e 'o Papenoo 90 km².

Nô te pâruru 'i te huiraatira 'e pârahi nei nâ te hiti pape, 'ua mana'ohia 'e mea faufaa 'ia riro 'ei mau vâhi huiraatira te mau fenua 'i reira te mau paturaa pâruru 'e ravehia ai nâ reira te faturaa mai 'i te tahi mâa fenua iti nô te haaputu 'i te vavara 'e tâipuhia mai nô te haamaita'i 'i te taheraa pape. Nô te reira 'ua faaue te Apoorahau 'ia 'iritihia 'e piti titororaa mana'o huiraatira, 'a tahi 'ia riro mai 'ei fenua huiraatira 'e te piti te faturaa 'i te tâpû fenua nô te haaputu 'i te vavara.

Ua 'ite hia te faufaa rahi nô te mau paturaa hiti anavai, 'o te Fenua te mata ara, te tîaau, te 'atu'atu et te faaherehere 'i te mau fenua huiraatira nâ reira te mau tahora pape, 'e tia'i ia hope mai te titororaa huiraatira. E 'opuaraa pâruru teie 'i te huiraatira 'e ora nei nâ te hiti pape, 'e faaturahia te mau mana'o 'e matara mai mai roto 'i teie titororaa mana'o huiraatira.

-0-0-0-0-0-

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00